

tror ikke, det er slet tidligere, i alt Fald ikke under en saadan Form, under vor konstitutionelle Udvikling; men det kan efter min Opfattelse ikke negtes, at dette Princip's Anvendelse er berettiget i ekstraordinære Tilfælde og kunde blive berettiget under mere ordinære Forhold, naar man kunde fastsætte passende Regler derfor. Jeg maa srag erkende, at naar man nævner Statskassen, herster der ofte hos Mange et forunderligt feilt Begreb om denne Indretning. Der er Somme, der synes at tro, at, naar man har nævnt Statskassen, har man anført en udtømmelig Kasse, som det er en ren Gevinst at faae Noget ud af. Der er fremdeles Andre, der tro, at Statskassen er Noget helt udenfor den egentlige Befolkning Staaende, og at hvad den udreder, falder ikke saaledes Befolkningen til Byrde som det, Amts kommunerne og Sognekommunerne betale, eller som ydes af Private. Dette er naturligvis en Opfattelse, som kun herster delvis, men den er dog til Stede, hvor komplet en Bildfarelse den end er. Statskassen er jo Folkets Kasse og hele Landets Kasse, og det, vi tage fra den, tage vi fra den ene Haand og lægge i den anden, det maa vi ikke glemme. Men vi maa heller ikke glemme, at, naar Statskassen fyldes, fyldes den efter Regler, der ingenlunde ere strengt afpassede efter Borgernes Skatteevne. Overfor den Betragtning, at de Regler, hvorefter Skatterne opkræves, eller Statskassen fyldes, lægge, som det sfter ved Tollden, en efter Skatteevnen usforholdsmæssig stor Del af Byrden paa den fattigere Del af Befolkningen, kunde det jo synes rimeligt, om man i ekstraordinære Tilfælde hødede Noget derpaa ved at give denne Del af Befolkningen i alt Fald noget af det tilbage ved en Statsydelse, som man antager, at den efter de bestaaende Regler har givet for meget. Jeg taler hypotetisk om Sagen. Jeg sætter mere Pris paa, at vi kunne naae til et positivt Resultat, som kunde bidrage til at afhjælpe den stedfindende Nød, end jeg sætter paa en Disput om de Regler og Principer, hvorefter Skatten retfærdig bør opkræves. Jeg taler derfor hypotetisk om Sagen og ønsker at lade Enhver beholde sin Mening om dette til senere; men det forekommer mig — det er i det Hele Forespørgernes Opfattelse — at selv om man ikke vilde kunne gaa til, naar Sagen senere kommer til Forhandling — dertil vil der jo gives Leilighed — at give en ordinær stadig Hjælp af Statskassen i det Diemed at afværge Nød og bevare saa mange fremadstræbende, fattige Familier som mulig fra offentlig Fattigundersøttelse, saa kunde man dog maasse bekvemne sig til under ekstraordinære Forhold som de, der nu findes og af og til vilde gjentage sig, at forlige sig med det Princip, at Statskassen i saadanne Tilfælde traadte til. Jeg spørger: Vil under disse Forhold den høitærede Minister eller den høie Regjering søge en passende begrændset Bevilling af

Statskassen fordelt efter visse, nærmere bestemte Regler til alle Landets Kommuner? Vilde den dernæst bemyndige Kommunalbestyrelserne til at sætte Kaanekassernes Bestyrelse i Stand til at opfylde Kassernes Diemed og give Kommunalbestyrelserne fornøden Bemyndigelse til at udrede visse Besøb i samme Retning, uden at søge anden Tilladelse, og vilde den fremdeles værgе alle Vedkommende inod, at den saaledes nydte Understøttelse blev betragtet som offentlig Fattigforjærgelse, tror jeg, at der hurtigt kunde komme en Bestræbelse til Stede, der, ledet paa god Maade, ganste anderledes, end det hidtil er slet, ogsaa vilde vække den private Godgjørenheds Rilder. Disse vilde nemlig ved at støtte sig til denne almene Bestræbelse bedre kunne fikre sig inod, at de Midler, der stode fra dem, bleve anvendte mindre godt eller paa Slump. Man kunde imidlertid sige, at netop det Omvendte vilde blive Tilfældet, og at Folk vilde reformere som saa: Naar Offentligheden tager denne Sag i sin Haand, trække vi os tilbage, saa behøves vi ikke der; vi betale jo dog, hvad der ydes, gennem vore Statter! Jeg tror ikke, at Udsagnet vil blive saaledes, thi det Offentliges Come til at lindre den virkelige Nød maa altid blive indenfor en vis Begrændsning, og de Midler, som paa denne Maade anvendes, vilde ikke naae videre, end at der vil blive nok tilbage at gjøre for den private Medlidenshed og Godgjørenhed. Den vil ikke faae mindre Anledning til at træde op, men den vil faae en større Opmuntring, idet den nemlig ser, at det er muligt at naae et virkelig Resultat med den Hjælp som ydes. Jeg tror derfor, at, set fra alle Sider, vilde man, hvis man vilde gaa denne Vej, hurtigt kunne gjøre Nytte, og vel er en lang Tid af Vinteren gaaet, og Meget er der lidt, men kommer Hjælpen hurtigt, vil den tilbagestaaende Tid blive lettet for de Paagjældende, og naar Foraaret kommer med nyt Liv og ny Birkomhed, ville de være i Stand til med saameget større Mod og Tilfredshed at give sig ind paa Selverhvervets Bane. Jeg skal med disse Antydninger — det er jo kun Antydninger — tillade mig at oplæse for den høitærede Minister vor Forespørgsel:

„Agter den høitærede Minister at foretage Skridt til at støtte Kommunernes Bestræbelser for i den haarde Vinter at raade Bod paa den i Arbejdsbefolkningen stedfindende Nød?“

Indenrigsministeren (Skeel): Den arede Ordfører for Forespørgerne har som Udgangspunkt for sine Betragtninger taget den Forudsætning, at der for Diebliffet var en overordentlig Nød tilstede. Som bekendt, hviler Fattigforjærgelsen paa Kommunerne, og hvis man i Kommunerne havde opdaget et føleligt Tryk af en